

TISKOVÁ ZPRÁVA

Digitální restaurování českých filmů brzdí nedodržování dohod ze strany Národního filmového archivu

PRAHA 26. 1. 2015 Nedodržování dohod a smluv ze strany Národního filmového archivu (NFA), to je důvod, proč restaurování vybraných filmů v České republice nejde tak rychle, jak by mělo. Přitom v roce 2013 byla sepsána třístranná dohoda mezi NFA, KVIFF a Nadací české bijáky (NČB) o digitálním restaurování vybraných 12 filmů.

Dosud byly zrestaurovány pouze tři filmy – *Hoří, má panenko*, *Všichni dobří rodáci* a *Ostře sledované vlaky* –, a to díky Nadaci české bijáky, která zajistila soukromé prostředky na restaurování filmů a hodlá v tom i nadále pokračovat. Přitom ze strany NFA, respektive jejího generálního ředitele Michala Breganta, je do procesu vnášena nejistota. Michal Bregant postupně mění názory a jeho rozporuplná vyjádření na adresu restaurovaných děl znepokojují nejen odbornou veřejnost, ale i ty, kteří přispívají, ať již jednorázově, nebo dlouhodobě, na konto nadace.

„Naším cílem je naplnit podepsanou dohodu a zrestaurovat vybrané filmy, ale přestože jsou filmy již dopředu známy, NFA opakovaně dodává zdrojové materiály s prodlením, čímž zapříčiňuje navýšení finančních nákladů. Co je však možná ještě podstatnější, jsou časté změny a nekonzistentnost v metodice a opakované zamlčování spolupráce nadace na digitálním restaurování ze strany NFA,“ uvádí předseda správní rady Nadace české bijáky Petr Šikoš.

Nadace do digitalizace za dobu své existence vložila již přes 4,5 milionu Kč a doposud se nikdo z jejích představitelů nedočkal jakékoli pozitivní odezvy, přičemž nejsou digitálně zrestaurované filmy zaúčtovány ve výročních zprávách NFA a Státního fondu kinematografie (SFK). Když nadace na tuto skutečnost upozornila, zástupci obou institucí existenci daru zpochybnili. To je samo o sobě více než demotivující.

„Přes to všechno se zástupci NFA při prezentaci námi digitálně zrestaurovaných filmů v zahraničí pyšní tím, jak se jim daří zapojovat soukromé subjekty do financování digitalizace,“ dodává posmutněle Petr Šikoš.

Vyjádření na téma digitální restaurace, která v posledních letech zaznívají z úst generálního ředitele NFA, významně a negativně ovlivňují fundraisingové aktivity nadace. Ta na svých webových stránkách informuje o tom, co dělá, proč je to důležité a jak mohou jednotlivci přispívat. Na druhé straně je slyšet v médiích, že digitální restaurování realizuje NFA bez zapojení jakýchkoli dalších subjektů, což není pravda. Dále NFA proklamuje, že stačí pouze HD kvalita ze starých kopií a další digitalizace filmů z negativů pro kina se může udělat později, protože na kvalitu 4K nikdo nedá peníze, a navíc je to zbytečný luxus.

Opak je však bohužel pravdou, v situaci, kdy již nyní lze koupit televize s 4K rozlišením, je digitalizování do HD vysloveně plýtváním veřejných prostředků. Při následném restaurování do 4K se totiž bohužel na HD nedá navázat a práce musí být zahájeny od začátku.

„Vžijte se pak do role našeho přispěvatele, který přispěl na digitální restaurování filmu Ostře sledované vlaky na transparentní účet částkou, například tisíc korun. Poté si přečte nebo poslechne rozhovor se zástupci NFA. Necítil byste se ošizen či podveden?“ uvádí Petr Šikoš.

Na základě výše uvedených skutečností zaslala loni nadace otevřený dopis generálnímu řediteli NFA.

A v současné době řeší nadace další spor. Po dohodě s Jiřím Menzelem hodlá restaurovat film *Postřížiny* a uvést ho na letošním karlovarském filmovém festivalu v obnovené premiéře. Pan režisér přislíbil svou osobní účast na úhradě nákladů spojených s digitální restaurací.

Národní filmový archiv však dosud nevydal zdrojový materiál. A to i přesto, že jsou pan režisér a jeho kameraman tvůrci filmu, což už může být v rozporu se zákonem o archivnictví. Důvodem k nevydání zdrojového materiálu má být údajně fakt, že kameraman Jaromír Šofr zastává odlišný názor na digitální restauraci než Státní fond kinematografie a NFA.

„Domnívám se, že je třeba přiblížit se restaurováním co nejvíce původnímu vzhledu filmu, postupovat podle transparentní metodiky a respektovat při tom obrazový koncept filmu. To je ostatně uvedeno i v Etickém kodexu Asociace filmových archivářů (Association of Moving Image Archivists, AMIA), který ukládá restaurátorům, aby činili taková rozhodnutí, která budou v souladu se záměry tvůrců,“ pokračuje Jaromír Šofr.

Národní filmový archiv v čele s Michalem Bregantem ovšem usiluje o to, vyrábět neautorizované verze filmů bez účasti jejich tvůrců a pod vedením svých mladých archivářů, ačkoli žádný z nich nemá kvalifikaci ani zkušenosti digitálního restaurátora a jediný technolog digitální laboratoře NFA nemá dokončené ani vysokoškolské magisterské vzdělání.

Nadace české bijáky vznikla na popud výzvy Ministerstva kultury na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech, kde Karlovarský filmový festival prezentoval první digitálně zrestaurovaný film *Markéta Lazarová*, aby pokračovala v započaté tradici uvádět obnovené premiéry nejvýznamnějších českých filmů, tvořících naše kulturní dědictví, ve vysoké kvalitě, srovnatelné s tím, jak se to dělá v zahraničí. Nadace od svého založení v roce 2012 zajistila digitální restauraci tří filmů do kvality 4K, na které zajistila finance v hodnotě 4,5 milionu korun. Jedná se o film *Hoří, má panenko*, *Všichni dobří rodáci* a *Ostře sledované vlaky*. Nadace velmi úzce spolupracuje se společností *Universal Production Partners*, která technicky digitální restauraci provádí.

Kontakt pro média:

Marek Zeman, mediální zástupce Nadace české bijáky

Mobil: 724 993 022, email: marek.zeman@me.com nebo zmar@zmarpr.eu